

en Grundlovsforandring, som vi ganske vist ikke er helt tilfredse med, men Anledningen til denne Grundlovsforandring er saa stor og saa betydningsfuld for vort Land, at vi vil anbefale Vælgerne ved den Folkeafstemning, som skal finde Sted, at stemme for, at vi kan faa indført de Bestemmelser, der kræves for, at Sønderjyderne kan faa deres Repræsentanter paa den danske Rigsdag.

Borghjerg: Den ærede Ordfører for Udvalgets Flertal, Venstre og det konservative Folkeparti, (Jensen-Sønderup) udtalte, at med Grundloven af 5. Juni 1915 var der neppe helt Tilfredshed fra nogen Side. Des mindre Grund synes jeg der er til at tage det Standpunkt, som den ærede Ordfører nu tog, nemlig slet ikke at ville søge at fremkalde nogen Forandring og derved afbøde Utilfredsheden. Den ærede Ordfører begrundede straks, hvorfor han ikke kunde gaa med dertil. Han hævdede det bestaaendes Ret. Men det bestaaende har jo ingen Ret udover, hvad den gældende Forfatning hjemler. Og her kunde der utvivlsomt, hvis man havde taget ganske sagligt paa Tingene, været tilvejebragt et Flertal i begge Ting for betydelig videregaaende Forfatningsfremskridt end dem, Flertallet nu vil blive staaende ved, ja, de gaar jo slet ikke til noget Fremskridt udover det bestaaende.

Den ærede Ordfører omtalte de Forhandlinger, som havde fundet Sted i Udvalget om forskellige ganske vist mindre Fremskridt, men dog Fremskridt, men Forhandlingerne var strandet. Hvorfor? Ikke fordi der ikke kunde tilvejebringes et Flertal i begge Ting for det saglige Indhold, men fordi Statsministeren fra første Færd havde stillet sig paa det Standpunkt og givet det Udtryk i sin Erklæring her ved første Behandling, at Regeringen ikke vilde modtage nogen Ændring uden alle Partiers Tilslutning. Jeg hævder fremdeles, hvad jeg hævdede her ved første Behandling, at dette er at indføre et nyt Vilkaar for en Grundlovsændring. Thi i den nuværende Grundlovs § 93, som indeholder Vilkaarene for en Grundlovsændring, staar der intet om, at der skal være Enstemmighed eller næsten Enstemmighed i begge Rigsdagens Ting; et Flertal i begge Tingene er tilstrækkeligt.

Den ærede Ordfører hævdede endvidere, at det nuværende Øjeblik var det mindst gunstige til at optage en Forhandling om virkelige Fremskridt. Jeg hævder deroverfor, at det nuværende Øjeblik er usædvan-

lig gunstigt, thi i det nuværende Øjeblik skal vi absolut have en Grundlovsforandring, vi kan ikke lægge Sagen hen, vi kan ikke vente. Men naar vi skal have en Grundlovsforandring, naar hele det tunge og besværlige Apparat med gentagne Vedtagelser her i begge Rigsdagens Ting og med Folkeafstemning skal sættes i Gang, forekommer det os det eneste rimelige at benytte Lejligheden til at komme saa langt, som Stemningen i Folket og her i Rigsdagen gør det muligt at naa. Men den ærede Ordfører vil ikke saa langt. Den højtærede Statsministers Erklæring har i Virkeligheden medført, at et endda kun lille Flertal i et enkelt Parti har været i Stand til at hindre et Fremskridt, som der i Virkeligheden kunde være opnaaet Flertal for at gennemføre.

Det Forslag, jeg paa den socialdemokratiske Gruppens Vegne har den Ære at fremsætte til Drøftelse, venter vi selvfølgelig ikke vedtaget i dette Folketing. Men der er saadanne Ønsker ude omkring i Befolkningen, den ærede Ordfører pegede jo ogsaa paa den Utilfredshed, der er til Stede baade her og der med Hensyn til visse Punkter i Grundloven — i alle Partier sagde han endda. Der er Ønsker ude omkring i Befolkningen, der er Krav om virkelige Forfatningsfremskridt. Der er saadanne Krav blandt de 300 000 Vælgere, som sluttede sig til Socialdemokratiet den 26. April, der er det blandt de Radikale, der er det blandt Ungdommen, maaske blandt Ungdommen i alle Partier. (*Johannes Lou:* Nej!). Saa er det en daarlig Ungdom, det ærede Medlem fra Ringsted repræsenterer (*Johannes Lou:* Nej!). Ja, det ærede Medlem kan sige nej, saa tidt han vil, jeg mener nu, det er en daarlig Ungdom, der ikke kan begejstres for videregaaende Forfatningsfremskridt end dem, der findes i Grundloven af 1915 (*Zahle:* Det er ikke det ærede Medlem fra Ringsted!). Er han ikke fra Ringsted? (*Zahle:* Nej, det er det ærede Medlem for Sorø Amt!). Jeg vil da sige til det ærede Medlem for Sorø Amt, at der ogsaa indenfor det konservative Folkepartis Rækker findes den Opfattelse, at hele det forfatningsmæssige System, vi nu har, ikke er tilfredsstillende. Jeg har i konservative Aviser læst Artikler til Fordel for Folkeafstemning. Det er kun et Aarstid siden, at det konservative Hovedorgan „Berlingske Tidende“ erklærede, at naar man vilde gaa saa vidt som de Radikale og Socialdemokraterne med Hensyn til en Grundlovsforandring,